

N. Murat Ersavcı¹

Ekonomik ve Siyasi Politikalar Merkezi Direktörü

Saha Diplomasisi Anıları – XI:

Vaşington Büyükelçiliği Birinci Müsteşarlığı - Türkiye Enformasyon Merkezi Direktörlüğü (1983-1985)

SAHA DİPLOMASİSİ ANILARI

Tahran'dan Vaşington'a:

İki yıl süren zorlu İran görevinden sonra, 1983 Ağustos'un son haftasında Amerika Birleşik Devletleri'ne (ABD) gitmek üzere Tahran'dan ayrıldım. Devam eden İran - Irak savaşı nedeni ile gece karartması altındaki kentten kalkan uçak ile adeta bir "zaman yolculuğu" yaptım denilebilir. Sanki "Orta Çağ" dünyasından modern yaşama bir yolculuk. Ertesi gün akşam saatlerinde Washington National Havalimanına inerken seyrettiğim kentin parlak ışıkları karartmaların devam ettiği Tahran'a göre ne büyük bir çelişki idi. Bombaların patlamadığı, silah seslerinin duyulmadığı olağan bir yaşamı ne kadar özlemişim. Ama gerçekten öyle mi?

Hava limanında beni karşılayan meslektaşım, yeni gelenler için yer ayırttıkları, merkeze hayli uzak "makul fiyatlı" bir otele bıraktı ve ertesi sabah göreve başlamak üzere bir servis aracının alacağını söyledi. (Bazı sağlık sorunları nedeni ile daha önce Tahran'dan Ankara'ya giden eşim Zeynep ve 3 yaşındaki oğlumuz dört hafta sonra bana katılacaklardı.)

Başkent Washington D.C (District of Columbia):

ABD Federal Hükümetinin merkezi olan Başkent Washington D.C., Virginia ve Maryland Eyaletlerinin topraklarından alınan alanda 1790 yılında oluşturulmuş.

Vaşington, tüm ülkelerin başarılı ve hırslı temsilcilerini Büyükelçi olarak atadıkları bir kent. Sokakları bile adeta "güç" ve "elektrik" yüklü (Power Town). Bu durumda pek de sakin bir yaşam sürdüremeyeceğiz sanırım. Bakalım göreceğiz.

¹ <https://www.tepav.org.tr/tr/ekibimiz/s/1408/N.+Murat+Ersavci>

Bu çalışmada ifade edilen bulgular, yorumlar, sonuçlar, öneriler ve görüşler tamamen yazar(lar)ına aittir. TEPAV'ın resmi görüşü değildir. © TEPAV, aksi belirtilmedikçe her hakkı saklıdır.

Görev:

Büyükelçi Şükrü Elekdağ ile görüşmemizden yeni görevime Kaçılırya (ofis) dışında yer alan ve kısa bir süre önce faaliyete geçen Türkiye Enformasyon Merkezi'nde başlamamın öngörüldüğünü öğrendim. Görev süresini tamamlayarak Ankara'ya tayin olan meslektaşım Murat Sungar'ın (sonradan Büyükelçi) yerine "Direktör" olarak görev yapacaktım. Merkez, Büyükelçilik Basın Müşavirliğinin de bünyesine katılması ile oluşturulmuştu. Basın Müşaviri Varol Akçın ve yardımcısının yanı sıra, görevli memur ve sekreterlerden oluşan altı kişilik bir kadrosu vardı. Turizm Bakanlığı Ofisi ise New York'ta yerleşik olduğundan, basılı ve görsel malzeme katkısında bulunmaktaydı. (İlk kez Vaşington'da tanıdığım Basın Müşaviri Varol Akçın ile sonraki yıllarda Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürü olduğum dönemde de birlikte çalıştık. Mükemmel İngilizcesi ve entelektüelliği ile kariyeri boyunca, New York Basın Müşavirliği, İstanbul'daki Sepetçiler Kasrı Uluslararası Basın Merkezi Direktörlüğü gibi görevlerinde başarılı idi.)

"Massachusetts Avenue/Dupont Circle" üstünde yer alan Merkezin Kaçılıryanın dışında bir binada olma nedenleri arasında, ayrı bir birimin basın mensuplarının temaslarında kolaylık sağlayacağı düşüncesi ve o tarihte Büyükelçi Konutunun alt katında son derece sıkışık bir alanda yer alan ofis bölümünün yetersizliği vardı.

Büyükelçilik Enformasyon Merkezi:

Direktörlüğünü yürüttüğüm Enformasyon Merkezinin temel işlevi; Türkiye'ye hasım grupların faaliyetlerinden dolayı Amerikan basın ve medyasında sıkça yer alan olumsuz haberlere karşı çalışmaların, Türk diasporasının aktif rol oynamasını sağlayarak yürütülmesine yönelikti. Zira resmi makam kaynaklı haberlerin ABD kamuoyu nezdinde inandırıcılığı fazla olmuyordu. Ayrıca 12 Eylül 1980 askeri darbesi nedeni ile demokrasinin kesintiye uğratıldığı hakkında liberal çevrelerde, Kongre ve medyadaki olumsuz yorumlar devam ediyordu.

Kamuoyu diplomasisi öncelikli konularımız arasında idi. Çalışmalarımızın bir bölümü, basın bültenleri, kişisel temaslar vb. yollarla Amerikan kamuoyuna doğru bilgilerin aktarılmasını kapsayacaktı. Kaldı ki, Kıbrıs, Yunanistan, insan hakları, demokrasi, PKK ve Kürt sorunu gibi ülkemizin karşılaştığı konular, her ne kadar diğer meslektaşlarımın baktığı dosyalar arasında olsa da, sonuçta Türkiye'nin görüşlerinin Amerikan kamuoyuna aktarılmasında Merkez'e önemli bir sorumluluk verilmişti. Üstelik günümüz teknolojik imkânlarından yoksun olarak.

80'li yıllarda daha da önem kazanan Türkiye adına tanıtım ve lobi çalışmalarında yardımcı olmak üzere görevlendirilen firmalar ile eşgüdüm sağlanması ve ABD Kongresi nezdinde gerekli temasların sürdürülmesi de görevlerim arasında idi. Bunların yanı sıra "Türkiye'nin Amerikalı Dostları" (American Friends of Turkey) adlı derneğin çalışmalarına da destek olunması gerekiyordu. (Derneğin yöneticisi ise daha önce ülkemizde görev yapmış olan emekli bir subay olan Alb. Ralph Robb'du). Yılda bir kez tertipledikleri faaliyetlerde seyahat, turizm gibi alanlarda 'workshop'lar ile özellikle Türk iş insanlarının temsil ettikleri şirketleri tanıtan stantlar yer alıyordu. Akşam verilen gala yemeğinin esas amacı ise gerekli parasal kaynakların sağlanmasına yönelikti (fund raising). Genellikle, ABD yönetim kadrolarından Bakan Yardımcısı düzeyinde bir konuşmacı davet edilirdi. O akşam toplanan bağışlarla Dernek yıl içinde lehimize bazı çalışmalar yapmakta idi.

Enformasyon Merkezinin yer aldığı binanın diğer katlarında Türk-Amerikan Dernekleri Asamblesi (ATAA - Assembly of Turkish American Associations) ve "Türk Etüdları Enstitüsü" (Institute of Turkish Studies) de yer almaktaydı.

Görevlerim arasında, Dr. Ülkü Ülgür'ün Başkanlığını üstlendiği "Türk-Amerikan Dernekleri Asamblesi" faaliyetlerini yakinen izlemek ve gerek duydukları durumlarda katkı sağlamak da vardı. Çalışmalarda Oya Bain ve Engin Holmstron aktif isimlerdi. Türk-Amerikan Dernekleri Asamblesi günümüze kadar devam eden faaliyetleri sayesinde, hem ABD'deki dağınık dernekleri bir çatı altında toplamayı başardı, hem de ülkede yaşayan vatandaşlarımızın sayıca az olmasına rağmen, hasım lobilerin iftira kampanyalarına karşı ciddi bir çaba harcanmasına fırsat verdi. (Oya Bain halen Türk Amerikan Dernekleri Birliğinin en aktif üyelerinden biridir. Ayrıca Turkish-American National Steering Committee -TASC- Genel Sekreterliği görevini yürütmüştür.)

Yine Büyükelçiliğimiz ile herhangi bir organik bağları olmamakla birlikte, Dr. Heath Lowry yönetimindeki "Türk Etütleri Enstitüsü" özellikle Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerini kapsayan çalışmalarında, ihtiyaç duyduklarında, bilimsel verilere ulaşmalarını sağlamak da Merkezin görevleri arasında idi.

Bir de bunların üstüne, Büyükelçimizin talimatı ile kısa bir süre önce Ankara'ya tayin olan bir meslektaşımın "Ermeni" dosyasını da devir aldım. Bir yandan Tahran'daki Ermeni tehditlerinden kurtulduğuma sevinirken, diğer yandan halen çeşitli tehditleri de içeren Ermeni konularına bakacaktım. Neyse ki bu görev bir yıl kadar sürdü.

İş yükü geniş olsa da ülkemiz için son derece önemli olan konuları üstlenecek olmanın büyük sorumluluğunu da taşıyordum.

Bir Anekdote: Bir gün beni ziyaret eden PR firması (Doremus & Company) Vaşington direktörü Charles Pucies ABD kamuoyunun ilgisini çekebilecek konularda basın kuruluşlarına Basın Müşavirliğimiz aracılığı ile iletilen metinlerin genelde son derece kuru bir dille ve deyim yerinde ise "Türkçe İngilizcesi" ile yazılmakta olduğunu belirtmişti. Benzer yazılı açıklamaların medyada nasıl ilgi çekici hale getirileceğine dair bir kısa kurs tertipleyeceklerini kaydetti. Bir hafta süre ile devam ettiğimiz bu kurs hem benim, hem de Basın Müşavirimiz için son derece yararlı oldu.

Ayrıca TV mülakatlarında nasıl davranılacağı hakkında 2 hafta süre ile devam ettiğim bir başka kurs, kamuoyu diplomasisinin etkinliği hakkında bambaşka bir perspektif verdi. Bu deneyim yıllar sonra Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürü olarak görevlendirilmemde önemli bir mihenk taşı oldu.

Mesaimiz adeta günün saatlerinin yetmediği bir tempo içinde devam ediyordu. Bir yandan düşünce ve medya kuruluşlarına ziyaretler, diğer yandan ABD Kongresinin ülkemiz hakkındaki konulara ilgi duyan Senatör ve üyelerinin danışmanları ile temas halindeydim. Ayrıca Büyükelçinin bazı gezilerine katılmam gerekiyordu. Büyükelçi Elekdağ'ın çeşitli kurum ve kuruluşlarda verdiği konferanslar, rezidanstaki çalışma kahvaltıları veya yemekler kamuoyu diplomasisinin başarılı örneklerindendi.

Bir Anekdote: Yoğun tempodan söz ederken Vaşington'a Tahran'dan gelmiş olmamın bir avantaj sağladığından da söz etmeliyim. O dönemde İran'da neler olup bittiği Amerikan siyasi kuruluşlarının yakın ilgisini çekiyor ve sahadan yeni gelen bir diplomat olarak ailemle neler yaşadığımız merak uyandırıyor. Bu çerçevede benimle temas eden ve İran anılarımı paylaştığım bazı "Düşünce Kuruluşlarında" çevrem de hayli genişlemişti. Hatta ABD Büyükelçiliği basıldığı esnada İran Dışişlerinde bulunan ve Kañçilyadaki diğer Amerikalı diplomatlar gibi 444 gün rehin tutulan dönemin Maslahatgüzarı Bruce Laingen ile (sonradan Büyükelçi) dost olmuş ve buluşmalarımızda başımızdan geçenleri paylaşmıştık.

Bu dönemde, eşim Zeynep ile birlikte, ABD vatandaşı olan Türklerle (Turkish Americans) çok yakın ilişkiler kurmuştuk. Vaşington çevresinde Doktor, Mimar, Sanat Tarihi Profesörü, Federal veya Yerel Yönetimde memur olan Türklerin yanı sıra, az sayıda emekçi Türkler de vardı.

Ayrıca Zeynep, Sefire Ayla Elekdağ'ın önerisi ile Senatör eşlerinin çoğunlukla üye olduğu "Capitol Speakers Club"a katılmış, topluluğa hitabet (public speaking) kursunu tamamlamış ve ülkemizi tanıtıcı programlar hazırlıyordu. Burada bir bölümün aktivitelerden sorumlu başkanlığını da yaptı. Ancak faaliyetlerini, Yunan veya Rum asıllı diğer bazı üyelerin sürekli engellemelerine rağmen devam ettirmesi de kolay değildi. Diğer yandan, Vaşington ve yakın çevresinde ikamet eden vatandaşlarımızın ilkokul çağındaki çocuklarına Türkçe dersleri veriyordu. Dershane, Georgetown Üniversitesi tarafından hafta sonları için Büyükelçiliğimizce kullanılmasına izin verilen bir sınıf idi. Zaman içinde sınıf sayısı da bir koridor boyunca arttı ve gelişerek daha sonraki "Turkish Community School" un temelini oluşturdu.

Bir Anekdote: *Büyükelçimizin katıldığı gezilerden biri çok ilginçti. ABD askeri malzeme üreticilerinin Türkiye'ye ilgisi büyüktü. Biz de bunların Kongre içindeki etkin konumlarından yararlanarak, ülkemize müzahir kararlar alınmasına çalışmaktaydık. Nitekim o dönemde Türk Hava Kuvvetlerinin satın alacağı F-16 uçaklarının motor seçimi hususunda devreye girmesi için Büyükelçimizi ikna çabaları yoğunluk kazanmıştı. Bu vesile ile adaylardan biri olan ve uçak motoru üreten Pratt-Whitney firmasının CEO'su özel uçağını göndererek Hartford, Connecticut'taki tesisleri gezmek üzere eşli olarak davet etmişti. Ben de bu inceleme gezisine eşimle birlikte, Büyükelçi ve eşi ile katılmışım. Son derece ilginç geçen bu geziden sonra her ne kadar başka bir firma tercih edilse de, Kongre'de anılan firmanın desteği ile bazı görüşlerimiz kabul görmüştü.*

Hasım lobilerinin faaliyetlerine örnek olabilecek bir olay, kaldığımız otelin önünde kalabalık bir Ermeni grubunun taşkın ve tehditkâr gösterileri idi. Kimdi bunlar? Büyük çoğunluğunun ABD'deki üçüncü kuşak genç Ermenilerden oluştuğu görünüyordu. Çocukluğumun İstanbul'unda dostlukları büyük babalarımızdan gelen Ermeni komşularımızı ve onların torunları yakın oyun arkadaşlarımızı düşündüm. Ülkemizde o olayları yaşayan büyükler, sonraki nesillere bu kını aşılama doğru bulmamışlardır. Ne acıdır ki Ermeni diasporası tek yönlü nefret söylemini halen devam ettirerek birlik sağlama peşinde. ABD ise masum diplomatlarımızı Ermeni terörizmine kurban verdiğimiz ilk ülke oldu.

Gelecek Yılların Başarılı Gazetecileri:

Zaman zaman Türkiye'deki önde gelen medya kuruluşlarında çalışan ve gelecek vadeden genç gazeteciler, Ankara'daki ABD Büyükelçiliğinin hazırladığı programlar çerçevesinde tanıtım amaçlı geziler yapıyorlardı. Bunlar arasında Vaşington'a gelerek örneğin, "Washington Post" gibi dünyaca ünlü bir gazetede staj yapan (rahmetli) Ufuk Güldemir'den (daha sonra Cumhuriyet Gazetesi temsilcisi) ve ABD'yi tanıma amaçlı bir başka program bağlamında gelerek, sonradan Vaşington'da Hürriyet gazetesini temsil eden Sedat Ergin'den söz etmem gerekir. Enformasyon Merkezini de sıklıkla ziyaret eden bu genç gazeteciler, ilerleyen yıllarda mesleklerinde parlak performans gösteren saygın gazeteciler olarak kanaat önderleri oldular.

Bir Anekdote: *Bir akşam geç saatlerde telefon eden Ufuk Güldemir, Washington Post gazetesinde nöbetçi editör olarak kaldığını ve ertesi sabah yayınlanacak bir haberde "sözde soykırım" hakkında Ermeni iddialarını destekleyen bir makalenin yer aldığını tespit ettiğini haber verdi.*

Gecenin o saatinde yapılacak tek şey Güldemir'in önerisi ile "breaking news" şeklinde Büyükelçilik sözcüsü sıfatı ile yapacağım bir açıklamanın söz konusu makaleye ilavesi olacaktır. Burada, I. Dünya Savaşı içinde yer alan olaylarda, yalnızca Osmanlı vatandaşı Ermenilerin değil, bölgede yaşayan Osmanlı Müslümanlarının da büyük kayıplar verdikleri, ayaklanan Ermeni Komitacıların o tarihte topraklarımıza saldıran Rus orduları ile işbirliği içinde kendi devletlerine karşı savaştıklarını belirtmiştim. Dolayısı ile bir "soykırım" savından söz edilemeyeceğini, yaşanan ortak acılardan herkesin ders çıkarması ve ileriye bakılması gerektiği gibi hususlar yer almıştı. Ertesi gün gazete basıma girmeden yetiştirdiğimiz bu açıklamaya Büyükelçimizin ne gibi reaksiyon vereceğini kestiremediğim için o akşam huzursuz da olmuşum.

Hazırladığım metin ertesi sabah gazetede kısaltılmış da olsa yer aldığına, Büyükelçi memnun oldu. Ermeni çevreleri ise epeyi rahatsız oldular ve "Washington Post" gazetesine çeşitli protesto girişimlerinde bulundular. İmparatorluğun Müslüman tebaasının 1822 - 1922 yılları arasında uğradığı etnik temizlik ve kıyımları anlatan kitabı dolayısı ile Prof. Justin McCarthy de tehditlerden nasibini aldı. Bir diğer mağdur da ünlü tarihçi Ordinaryüs Profesör Bernard Lewis idi. Ermeni diasporası bağımsız çalışan bilim adamlarına tahammül edemiyordu.

Maalesef, Ermeni diasporasının en ufak bir karşı görüşe tahammülsüzlüğü, hatta bu konudaki bilimsel toplantıları zaman zaman zor kullanarak engellemeleri, sorunun çözümsüzlüğünün en önemli nedenlerinden biri olarak süregeliyor.

"Eurogroup" Çalışmaları:

NATO'nun Avrupalı üyelerinin İttifakın ortak savunmasına katkılarını ABD Kongresine anlatmak amacı ile Türkiye'nin de üyesi olduğu "Eurogroup" adlı bir Çalışma Grubu vardı. Grup üyeleri NATO'nun Avrupa kanadı Büyükelçiliklerinin kıdemli Müsteşarlarından oluşuyordu. İki - üç ayda bir aramızda yapılan eşgüdüm toplantılarından sonra, gruplar halinde ABD Kongresinin Savunma ve Dış Politika Komisyonu ve ilgili diğer Senatör ve Kongre üyelerinin danışmanları ziyaret edilerek bilgilendirilme yapıyordu.

Bu bilgilendirme ziyaretleri vesilesi ile yapılan temaslarda, ABD'li ilgililerin bırakın Türkiye'yi, İngiltere, Almanya gibi ülkeler hakkında bile ne denli sığ bilgi sahibi olduklarını görmek, ülkemizi tanıtmaya ve kamuoyunu aydınlatmaya konularında işimizin ne kadar güç olduğunu gözler önüne seriyordu.

Başbakan Turgut Özal'ın Vaşington Ziyareti:

Vaşington Büyükelçiliğindeki görevim 1985 Ağustos ayında tamamlanacaktı. Ankara'ya dönmeden önce, Nisan ayında Başbakan Turgut Özal, beraberinde Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu ve eşleri de olmak üzere Vaşington'a resmi bir ziyaret yaptı. Başbakanın ziyaretine kalabalık bir iş insanları grubu da eşlik ediyordu. Bu ziyaret benim için hızlı bir değişim sürecine giren Türkiye'nin bir göstergesini oluşturmaktaydı. O güne kadar hiçbir resmi ziyaretin eşli dostlu, "Papatyalar" grubu, bu denli kalabalık olmasına rastlamamıştım.

Başbakan Özal, ABD ile ilişkilerimize büyük önem veriyordu. ABD ile ilişkilerin bozulması halinde bunun en başta Türkiye'nin aleyhine olacağına inanıyordu. İki ülke ilişkilerinin aslında sadece askeri ilişkiler üzerine oturmasının bizim için zafiyet yarattığını düşünmekte ve Amerika ile ilişkilerde yeni seçenekler aramaktaydı. Nitekim ekonomik ilişkilerin artması Türkiye'nin ABD karşısındaki seçeneklerini arttırmıştı. Bir taraftan Türkiye-ABD İş Konseyinin kurulması, diğer yandan karma ekonomik toplantılar düzenlenmesi ile Amerikan bankalarının Türkiye'ye

İlgileri bu dönemde gerçekleşti. Türkiye'nin yalnızca askeri çıkarlar açısından değil, ekonomik çıkarlar açısından öneminin arttığı bir dönemdi.

Bir Anekdote: İlk yurt dışı görevim olan Bonn'daki Büyükelçimiz ve dönemin Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun uygun görmesi ile Zeynep ile birlikte, bazı heyet üyelerine ve Bayan Semra Özal'a yardımcı olmaya çalışmaktaydık. Bayan Özal, Merkez görevine döneceğimi öğrendikten sonra, hiç beklemediğim bir anda benim Başbakanlık Özel kalemimde görevlendirilmemi Başbakan'a önereceğini eşime söylemiş. Ancak o dönemde ağır bir hastalıkla savaştığım babamın yardıma ihtiyacı vardı. Ben de bu öneriyi nazik bir şekilde geri çevirmiştim. Kim derdi yıllar sonra, 1993 yılında Başbakan Başdanışmanı olarak görevlendirileceğim.

Nihayet;

ABD'de görev yaptığım dönem, ülkeye yerleşen etnik grupların bir "Amerikan ideali" etrafında ve adeta bir "kazanda eriyerek" (melting pot) Amerikalı olarak kimlik kazandıkları yılların geride kalmaya başladığı bir zamana denk gelmişti. Diplomatlar arasındaki ilişkiler, başka ülke başkentlerinde görülenin aksine sınırlı ölçüde yürütülmekteydi. Nitekim her Misyon tüm enerjisini ve faaliyetlerini kendi ülkesinin çıkarlarını korumak için yönlendirir. Bu bağlamda "diasporalarını" devreye sokmak için büyük çaba harcar. Bu olgu Türkiye'nin aleyhine faaliyet gösteren Rum, Yunan ve Ermeni grupları ile karşı karşıya kalmamızı kaçınılmaz kılar. Üstelik bunların çoğu Amerikan toplumunda varlıklı kesime mensup olduklarından parasal olanakları Türk - Amerikalılardan kat ve kat çoktur. Bununla birlikte İsrail'in kuruluşunu ilk tanıyan ülkelerden biri olarak, hasım lobilere karşı ABD'deki güçlü Yahudi lobisinin desteğini sağlamakta idik.

Vaşington Büyükelçiliğinde görev yapmak, her Türk diplomatı için öğretici bir deneyimdir. ABD'nin tüm güç ve kudret yansımasına rağmen Amerikalı siyasetçilerin ve genelde kamuoyunun uluslararası konularda son derece siğ bilgilere sahip olmaları ise şaşırtıcıdır.

Başkentte faaliyet gösteren sayılamayacak kadar çok lobi firmaları vasıtasıyla hem çok uluslu şirketler, hem de çok sayıda etnik çıkar grupları sürekli olarak karar alıcıları etkilerler. Bir de bunların üstüne her devletin Kongreyi kendilerini ilgilendiren konularda etkileme çalışmaları göz önüne alınınca, bu alanda sürekli ve stresli çaba göstermek zorunlu hale gelir.

Ancak, Batının demokratik standartlarına uymayan siyasetçiler bu davranışlarını sürdürmekte ısrarcı olurlarsa, ne kadar başarılı bir kampanya sürdürürseniz sürdürün, bu gibi toplumlar ve yöneticileri nezdindeki itibarınızın arzu edilen düzeye ulaşması olanaklı değildir. Bu durumlarda "pusuda bekleyen" hasım lobiler kararları etkiler.

Sonuçta "Emperyal" bir devlet olan ABD kendi doğruları ve çıkarları dışında hareket etmese de, Türkiye'nin ulusal çıkarlarını gözeterek, ABD ile ilişkilerini çok yönlü, uzun vadeli ve pragmatik bir şekilde sürdürmesinin kaçınılmaz olmasını gözlemledim.

Günümüzde;

80'li yıllarda yoğun bir çalışma ve heyecanla kurulan dernekler vasıtası ile Türk-Amerikalıların ülke çapında ne kadar organize olduklarını izlemekteyiz. Yıllar geçtikçe, sayıları giderek artan saygın bilim insanlarımız, karar alıcı konumunda yöneticilerimiz, başarılı iş insanlarımız var. Siyasi faaliyetlerle ilgili oluşturulan gruplar artık destekledikleri adayları Temsilciler Meclisi ve Senato'ya gönderebiliyorlar. Türkiye ile ilgili kararlar arifesinde, ABD Kongresinde hasım lobilerin olası etkilerine karşı kamuoyunu aydınlatıcı kampanyalar yürütmekteler. Genç

Saha Diplomasisi Anıları – XI:

Vaşington Büyükelçiliği Birinci Msteřarlięi - Türkiye Enformasyon Merkezi Direktörlüğü (1983-1985)

nesillere kültürümüzü, geleneklerimizi, milli ve dini bayramlarımızı aktaran faaliyetler dzenlemekteler. Vatandaşı oldukları Amerikan toplumuna başarılı entegrasyonlarının yanı sıra Türkiye'yi kalplerinde yaşatan diasporamız gurur vericidir.